

Комплексне розв'язання визначених проблем повинно бути націлено на удосконалення як самого механізму фінансування соціального захисту населення так і забезпечення виконання державою соціальних функцій.

Інформаційні джерела:

1. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV: станом на 01.11.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/Text>
2. Мінфін: Видатки загального фонду держбюджету в червні становили 265,1 млрд грн. офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <https://www.mof.gov.ua/news/minfin>

ЕФЕКТИВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА СТРАХОВИКА – СУСПІЛЬНА ВАЖЛИВІСТЬ

Жилякова О.В., канд. екон. наук, доц.
Бутаєв О.О., здоб. вищої освіти
Державний біотехнологічний університет

Інвестиційна діяльність страхових компаній відіграє важливу роль у розвитку ринкової економіки. Однією із основних умов активізації інвестиційної діяльності страхових компаній є зростання інвестиційних ресурсів, що значною мірою залежить від розвитку страхового ринку України.

Останній перебуває поки що на стадії розвитку. У теперішній час існує ряд проблемних питань, що стосуються діяльності страховика, пов'язаною з активізацією інвестиційного процесу.

Інвестиційна діяльність страхових організацій великою мірою залежить від розміру інвестиційного потенціалу страховика. Під інвестиційним потенціалом страхової компанії розуміють сукупність коштів, що є тимчасово або відносно вільними від страхових зобов'язань, які використовуються для інвестування з метою одержання інвестиційного доходу.

Інвестиційний потенціал залежить від багатьох факторів: обсягу страхових премій; структури страхового портфеля; збитковості або прибутковості страхових операцій; строків страхових договорів; обсягів власних коштів, умов державного регулювання формування страхових фондів та ін [1].

Інвестиційний потенціал страхової компанії складається з коштів страхувальників у вигляді страхових премій і власного капіталу.

Власний капітал страховика формується за рахунок внесків акціонерів або учасників з подальшим відрахуванням коштів до резервів і фондів.

Таким чином, кожна страхова компанія має в своєму розпорядженні дві групи коштів:

- а) власні кошти, у вигляді статутного фонду (капіталу), нерозподіленого прибутку, додаткового та резервного капіталу, вільних резервів;
- б) залучені кошти у формі страхових резервів.

Напрямки інвестування коштів, що належать до першої групи, законами не регламентується та не обмежується і страховики можуть самостійно розпоряджатися ними.

Кошти страхових резервів повинні розміщуватися з урахуванням безпечності, прибутковості, ліквідності, диверсифікованості та мають бути представлені активами таких категорій: грошові кошти на поточному рахунку; банківські вклади (депозити), депозитні сертифікати банків; валютні вкладення згідно з валютою страхування; нерухоме майно; акції, облігації; цінні папери, що емітуються державою; права вимоги до перестраховиків; інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними Кабінетом Міністрів України; банківські метали; кредити страхувальникам – фізичним особам, що уклали договори страхування життя, в межах викупної суми на момент видачі кредиту та під заставу викупної суми; готівка в касі в обсягах лімітів залишків каси, встановлених Національним банком України [2].

При здійсненні інвестиційної діяльності необхідно дотримуватись вимог, щоб напрямки надходження інвестиційних ресурсів бути відповідно обумовлені та були надійними як для страховика, так і для страхувальника. Ефективність інвестиційної діяльності страховика залежить від розвитку фінансового ринку, а також від можливості вільного доступу до нього страхових компаній [1].

За період з початку повномасштабної війни склалась тенденція: у страховиків, рівень суспільної важливості яких оцінено як СВ1 понад 74,2% прийнятних активів припадає на кошти в банках та ОВДП, у компаній з СВ2 - 53%, СВ4 та СВ3 у межах 40% [3, 4].

Найбільший обсяг ОВДП концентрується у компаній СВ1 (44,7%), сформований у т.ч. за рахунок придбання військових облігацій. Страховики СВ1 не вкладаються у нерухомість, водночас страховики СВ4 більше ніж на третину забезпечують свою платоспроможність нерухомим майном.

За I квартал 2022 року у порівнянні з аналогічним періодом 2022 р. процентні доходи за депозитами та ОВДП, які залишаються основним джерелом інвестиційного прибутку ризикових страховиків, зросли незначно порівняно з попереднім кварталом. Коефіцієнт ефективності діяльності мав значення 86%. Доходи від інвестицій страховиків життя збільшилися на 63% з аналогічним кварталом попереднього року.

Таким чином, страхові компанії, особливо страховики life за рахунок своєї ефективної інвестиційної політики, при умові розвитку страхового та фінансового ринків мають можливість суттєво впливати на рівень економічного розвитку країни. Позитивно на рівень участі страхових компаній у інвестиційному процесі країни впливає наявність надійних фінансових інструментів і державних гарантій під інвестиційні проекти. Враховуючи суспільну важливість страхування розробка ефективної інвестиційної політики стає ключовим завданням фінансового менеджменту страховика та об'єктом ретельного контролю з боку держави.

Інформаційні джерела:

1. Мілошевич Н.В. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. №16. С.758 – 763.
2. Про страхування : Закон України від 7.03. 1996 р. № 85/96-ВР URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>
3. Підсумки компаній страхування життя за I півріччя 2022 року. Insurance Top. 2022. № 5(89). URL: <https://forinsurer.com/files/file00729.pdf>
4. Підсумки компаній страхування життя за I півріччя 2023 року. Insurance Top. 2023. № 3(95). URL: <https://forinsurer.com/files/file00746.pdf>

ПРОБЛЕМИ РОЗРОБКИ І РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

Косова Т.Д., д-р екон. наук, проф.
Федосенко А.Л., здоб. вищої освіти
Федосенко П.Л., здоб. вищої освіти
Національний авіаційний університет

Основним завданням України на сучасному етапі є подолання кризових явищ, спричинених воєнним повномасштабним вторгненням РФ і докладанням усіх зусиль для отримання перемоги у цій війні. Проте вже зараз необхідно системно планувати відбудову економіки країни, шляхи розвитку, модернізації, інноваційно-інвестиційної трансформації регіонів України на основі найповнішого використання внутрішнього потенціалу територіальних громад і місцевих ресурсів. Для стимулювання потужного післявоєнного відновлення необхідно знайти і підтримувати потенційні центри зростання, особливо на деокупованих територіях і в найбільш постраждалих від військових дій регіонах. Вирішення соціальних проблем пов'язано із необхідністю забезпечення житлом громадян, які втратили домівки у зв'язку з військовою агресією РФ, на основі створення якісно нової життєвої інфраструктури. Відновлення українських міст та сіл після війни – це комплексний процес, який має забезпечити модернізацію та подальший розвиток на десятиліття вперед. При прийнятті інвестиційних рішень необхідно враховувати зміни у маркетинговому середовищі, пов'язані з війною, – незбалансоване переселення трудових ресурсів, релокація бізнесу по різних регіонах країни, посилення значення соціально орієнтованих маркетингу та фінансів, виключна важливість енергоефективності, екологічності, інноваційності інвестицій.

Україна має тривалий досвід державної та фінансової підтримки інвестиційної діяльності. Діючими є прийняті у 1999-2001 роках Закони України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», Про спеціальні економічні зони «Закарпаття», «Яворів», «Славутич», «Інтерпорт Ковель». Проте Закони України «Про спеціальний режим